

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Raionul

Localitatea

Instituția de învățământ

Numele, prenumele elevului

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

PRETESTARE
CICLUL LICEAL

Profil real, sport
27 martie 2024

Timp alocat: 180 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îți dorim mult succes!

Punctaj acumulat _____

PROFIL REAL – 100 de puncte

Citește textul propus și realizează următorii itemi:

În una din primele zile ale lui septembrie, pornesc la obișnuita oră de dimineață spre biroul meu la Batyaneum. În fața filelor de calendar de pe masa mea de lucru constatam ieri, cu un simțământ de consternare, că Ana își prelungește concediul mai mult decât ne fusese înțelegerea la Căpâlna. Nerăbdarea, aleantul, dorul de a o revedea crescuseră, parcă să dea afară din matca timpului. Macin zilele între pietrele de moară ale așteptării. Și iată că fapta nici gând nu are să-și facă apariția pe ulițele urbei. Ocolesc iarăși în fieștecare dimineață pe la locul unde mă obișnuisem s-o întâmpin pe Ana cu atâtea nume – cu nume rare de care, ca un hoț de codru, jefuiam plantele de leac spre a i le pune ca o beteală de basm pe umeri și pe brațe.

Ajung astăzi la Poarta lui Horea, unde boarea ce vine de obicei de pe podișul de dincolo de cetate s-a amestecat de atâtea ori cu parfumul de flori de fân al Anei. N-o întâlnesc nici astăzi. Sunt intrigat de întârzierea ei. Dar asta e prea puțin spus. Mă simt doborât. Spre a-mi potoli mâhnirea, caut întârzierii tot felul de justificări imaginare care, fără deosebire, se enumeră printre capriciile feminine. Nu mă înduplec însă motivele ce le născocesc. Mă ogoiește doar conștiința că nu mai sunt la vârsta de a-mi îngădui asemenea supărări de adolescent. [...]

Intru numai foarte anevoie în lucrările bibliotecărești ce trebuiesc terminate. Spiritul birocratic și bibliologic mă seduce pentru un moment și iar mă părăsește. Printre hârtii se rătăciseră mai ieri-alaltăieri niște versuri și frângurele ce solicită o punere la punct. Aleg printre propunerile ce mi le face hazardul soluțiile optime. Dar un deal apropiat, pe al cărui clin întrezăresc podgorii stropite albastriu, mă invită stăruitor să mă gândesc la excursii până acolo cu Ana, prin zile senine de toamnă. Ispitele acestor depărțări, peste care poți să întinzi mâna prin fereastra ogivală, le găsesc decantate de mine în strofe ce mai așteaptă doar o introducere și o încheiere. Mă aplec asupra stihurilor și citesc:

Să evadăm din cuviință și din pravili –
Îndeamnă câteodată' din inimă un glas,
și din caverna sa, cu grai de-argint, un greier
Îndeamnă zi cu zi și ceas cu ceas.

Pe deal, într-o podgorie stropită vânăt,
te-aș duce uneori, să ne lovim de soare.
Să ne întâmpine o piersică pe creangă
ca un păcat de aur, toamna, pe dogoare.

.....

Gândul unei anume încheieri îmi dă pînteni, dar sunt chemat la telefon într-o cameră vecină. Mi se vorbește din oraș. Este Ana. Îmi comunică pe fir și prin membrană de metal, cu un tremur de-abia sesizabil în glas, că tocmai a sosit și că dorește foarte mult să trec cât mai grabnic pe la ea acasă.

„Cât mai grabnic?”, o întreb, „încă înainte de amiază?”

„Acum, dacă se poate.”

„Bine”, îi răspund, „cobor din cetate numaidecât! Ca o flacără zburătoare!”

(Lucian Blaga. *Luntrea lui Caron*)

Nr.	Item	Punctaj	
1	<p>Rescrie, din lista propusă, un sinonim contextual adecvat pentru lexemul <i>doborât</i> (<i>Mă simt doborât.</i>), argumentându-ți alegerea într-un enunț. <i>Răsturnat, distrus, detronat, învins, copleșit, agățat, dărâmat.</i></p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
2	<p>Ilustrează, în câte un enunț propriu, sensurile definite ale cuvintelor evidențiate:</p> <p>1) decantat – (<i>despre lucruri, idei</i>) clarificat, elucidat (după anumite reflecții);</p> <hr/> <hr/> <p>2) consternare – uimire, nedumerire amestecată cu mâhnire și cu indignare;</p> <hr/> <hr/> <p>3) făptură – înfățișare fizică exterioară; structură a corpului.</p> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
3	<p>Explică, în câte un enunț, sensul contextual al următoarelor secvențe:</p> <p><i>prea puțin spus</i> – _____</p> <hr/> <p><i>solicită o punere la punct</i> – _____</p> <hr/> <p><i>spre a-mi potoli mâhnirea</i> – _____</p> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
4	<p>Numește două elemente de prozodie identificate în versurile din text, ilustrându-le cu exemple.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
5	<p>Identifică tipul uman reprezentat de narator, susținându-ți afirmația cu două citate din fragment, comentate în câte un enunț.</p> <p>Tipul uman _____</p> <p>Citate și comentarii</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5

6	<p>Comentează, în text coerent de 5-6 rânduri, sugestia contextuală a unei figuri de stil din secvența: <i>Nerăbdarea, aleanul, dorul de a o revedea crescuseră, parcă să dea afară din matca timpului. Macin zilele între pietrele de moară ale așteptării.</i></p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
7	<p>Interpretează, în text coerent de 6-7 rânduri, atitudinea naratorului față de Ana, exemplificând cu două citate din fragmentul propus.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
8	<p>Meditează, în spațiul rezervat, asupra stării de spirit a eului liric, exprimate în versurile din text, angajând două citate corespunzătoare.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
9	<p>Analizează, într-un text coerent de 8-10 rânduri, motivul literar al așteptării în textul dat, în raport cu același motiv dintr-un alt text din literatura română (numește textul și autorul, citează din textul ales).</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6

